

Älvkarleby
kommun

institutet
för kvalitetsindikatorer

Älvkarleby kommun

Undersökningen där medborgarna har fått tycka till om den kommunala tekniken

Institutet för kvalitetsindikatorer AB

Tel: 031-730 31 00

E-mail: info@indikator.org

www.indikator.org

Innehållsförteckning

Om undersökningen	3
Bakgrund	3
Urval	3
Metod	3
Frågeformulär	3
Redovisning av resultatet	3
Kommunens deltagande	5
Resultat i korthet	6
Resande	7
Gator och vägar	10
<i>Gatu- och vägstandard</i>	11
<i>Snöröjning och halkbekämpning</i>	14
Parker och lekplatser	16
<i>Parker</i>	17
<i>Lekplatser</i>	19
Vatten och avlopp	20
<i>Bostäder med kommunalt vatten</i>	21
<i>Avlopp</i>	23
Avfall och avfallshantering	24
<i>Avfall</i>	25
<i>Återvinning</i>	26
<i>Farligt avfall</i>	27
<i>Förpackningsmaterial</i>	28
<i>Avfallssortering</i>	29
Kommuninfo och kommunkontakter	30
Bakgrundsinfo	32

Disposition

Rapporten inleds med information om undersökningens syfte, bakgrund, och upplägg. Därefter följer information om kommunens deltagande. Efter detta följer resultat i korthet för enkätens respektive frågeområde. Undersökningens resultat redovisas därefter fråga per fråga för respektive frågeområde. Resultatredovisningens frågeområden är:

1. *Resande*
2. *Gator och vägar*
3. *Parker och lekplatser*
4. *Vatten och avlopp*
5. *Avfall och avfallshantering*
6. *Kommuninfo och kommunkontakter*

Avslutningsvis redovisas bakgrundsinformation om de respondenter som deltagit i undersökningen i tabellform. Frågeformuläret finns som bilaga.

Om undersökningen

Bakgrund

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har sedan 1992 erbjudit Sveriges samtliga kommuner att delta i undersökningen där kommuninvånarna får tycka till om hur den kommunala tekniken – skötseln av gator, parker, vatten och avlopp, avfallshantering samt kommunkommunikationen – fungerar. Årets undersökningsomgång är den tionde i ordningen och den genomförs vart tredje år.

Syftet med enkätundersökningen är för kommunen att bilda sig en uppfattning om medborgarnas önskemål och prioriteringar. Samt att ta reda på om kommunen lever upp till de krav på god service som medborgarna ställer, eller om det finns brister i verksamheten som behöver åtgärdas.

Urval

Deltagande kommuner har beställt en urvalsstorlek om 500 eller 1000 kommuninvånare. Urvalsstorlekarna har varit desamma i tidigare enkätomgångar. Respondenterna har valts ut genom ett obundet slumpmässigt urval (OSU) i åldern 18-74 år. Med ett obundet slumpmässigt urval har samtliga kommuninvånare inom åldersintervallet 18-74 år haft lika stor chans att bli utvalda till att delta i undersökningen.

Metod

Datainsamlingen genomfördes under perioden februari – april 2019. Undersökningen inleddes med en postal inbjudan. Inbjudan innehöll information om undersökningen och frivillighet att delta. Inbjudan innehöll webblänk med inloggningsuppgifter och bjöd in respondenten till att besvara frågeformuläret via webben. Inbjudan följdes upp med en postal enkät och ett följebrev som på nytt bjöd in respondenten att besvara frågeformuläret via webben. En postal enkätpåminnelse skickades därefter ut med två efterföljande sms-påminnelser.

Frågeformulär

Inför årets undersökningsomgång har SKL, i samarbete med en referensgrupp bestående av representanter för deltagande kommuner, omarbetat frågeformuläret och gjort förbättringsåtgärder som både förenklar och moderniserar enkäten. Tidigare omgångar har tre olika formulär använts som nu slagits ihop till ett gemensamt formulär. Årets enkät har därtill kortats ner i jämförelse med tidigare omgångar och enkäten tar cirka 10 minuter att besvara. Frågeformuläret består av 40 basfrågor och fyra tillägsfrågor.

Frågeformuläret har också skickats som en nationell enkät, där 1000 enkäter postats till ett obundet slumpmässigt urval av invånare i Sverige. Resultatet presenteras som jämförelsetal för deltagande kommuner.

Redovisning av resultatet

Resultaten presenteras med grafer och textanalys på övergripande nivå samt nedbrutet per analysgrupp där analysen visar på relevanta skillnader och mönster. Kommunens resultat presenteras i jämförelse med historisk data, det nationella jämförelsevärdet eller utifrån bakgrundsvariabler. I graferna presenteras resultatet i form av en proportion (procentsats), vilket visar på hur stor andel av kommuninvånarna som har uttryckt en viss åsikt. Graferna visar resultatet av de som har tagit ställning i frågan. Vid gruppjämförelser presenterar vi inte kategorier med färre än tio observationer i varje kategori.

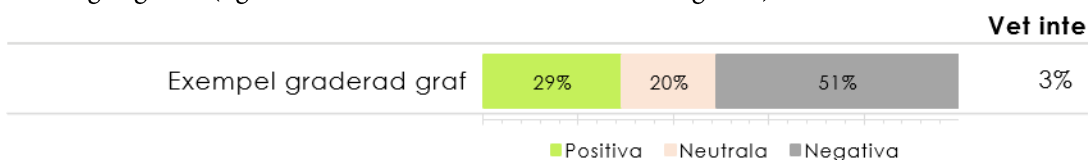
Redovisning av resultatet

När en undersökning bygger på ett slumpmässigt urval kan vi med hjälp av ett stickprov (1000 kommuninvånare), med viss säkerhet, uttala oss om vad hela populationen (samtliga kommuninvånare) tycker. Det presenterade resultatet är alltid förknippat med en osäkerhet som vi uttrycker i form av en felmarginal. Med felmarginalen beräknar vi ett konfidensintervall kring presenterade procentskattningar. Vid många upprepade mätningar kan vi förvänta oss att det presenterade procenttalet befinner sig inom konfidensintervallet i 95 fall av 100 för hela populationen. Genom att upplysa om felmarginalen minskar vi risken för att slutsatser dras om gruppskillnader eller förändringar som helt beror på slumpen.

Tabellen visar några exempel på felmarginalens storlek vid olika procentskattningar och gruppstorlekar. Tabellen visar att ju fler svar desto mer precisa skattningar närmare proportionen i populationen.

Gruppstorlek	Procentskattning				
	50 procent	30 procent	10 procent	6 procent	2 procent
100	±9,8	±9,0	±5,9	±4,7	±2,7
200	±6,9	±6,4	±4,2	±3,3	±1,9
400	±4,9	±4,5	±2,9	±2,3	±1,4
1000	±3,1	±2,8	±1,9	±1,5	±0,9

Enkäten innehåller graderade och ograderade frågor. Att en fråga är graderad innebär att kommuninvånaren graderar sin upplevelse av den kommunala tjänst som frågan berör. De graderade frågorna i enkäten har antingen fyra eller fem svarsalternativ. Frågorna med fem svarsalternativ består av två positiva ställningstaganden (där svarsalternativen kan vara t ex mycket eller ganska bra), ett neutralt ställningstagande (där svarsalternativet kan vara t ex varken bra eller dåligt) och två negativa ställningstaganden (där svarsalternativen kan vara t ex mycket eller ganska dåligt). För dessa frågor redovisas resultatet utifrån att de två svarsalternativen som innebär ett positivt ställningstagande slås ihop (i graferna benämnt som positiva), och samma gäller för svarsalternativen med ett neutralt eller ett negativt ställningstagande (i graferna benämnt som neutrala och negativa).

Anledningen till att denna sammanslagning görs är för att fokusera på om kommuninvånarna ställer sig positiva, neutrala eller negativa till den kommunala tjänsten i fråga. Istället för att fokusera på svarsalternativen i sig. De ograderade frågorna skiljer sig från de graderade genom att svarsalternativen inte har en positiv eller negativ laddning. Istället handlar det till exempel om hur ofta eller på vilket sätt kommuninvånarna använder den kommunala tjänsten som frågan berör.

Vissa frågor har svarsalternativet ”annat”, där kommuninvånarna själva fått skriva sitt svar när de upplevt att de fasta svarsalternativen inte passade dem. Ett utdrag av dessa svar presenteras i rapporten, och levereras i sin helhet till kommunen i ett separat dokument.

För ett antal frågor redovisas resultatet nedbrutet på frekventa resenärer. Dessa definieras som kommuninvånare som svarat antingen ”Varje dag eller nästan varje dag” alternativt ”Någon eller några gånger i veckan” på frågorna som berör hur de använder olika färdmedel.

Kommunens deltagande

Kommunen har valt ett urval om 500 slumpmässigt utvalda kommuninvånare.

Kommunens frågeformulär består av 40 basfrågor och inga tillägsfrågor.

Tillägsfrågor	Innehåll
Tillägg A6	Tycker du att det är lätt eller svårt att hitta en ledig plats i kommunens största tätort, när affärerna har öppet?
Tillägg B7	Om vi får mindre pengar till underhåll av gator och vägar, till vad ska vi då främst använda pengarna?
Tillägg C5	Om vi får mindre pengar till parkverksamheten, till vad ska vi då i första hand använda pengarna?
Tillägg D7	Händer det någon gång att du oroar dig för kvaliteten på kranvattnet?

Totalt valde 259 invånare att svara på undersökningen vilket ger en svarsfrekvens på 51.8 procent. Merparten har svarat via pappersenkät och cirka var tredje person har svarat via webben eller sms-påminnelse. En svarsfrekvens över 45 procent är mycket bra och visar på att undersökningen är relevant för kommuninvånarna och att frågeformuläret är väl utformat för en bred målgrupp.

Resande

En övervägande majoritet av Älvkarlebys kommuninvånare är frekventa användare av bil. Under sommarhalvåret är det fler än hälften som cyklar vilket är en högre andel jämfört med rikssnittet. En högre andel av de kommuninvånare som bor i centrum av tätort promenerar till arbetet eller skolan i jämförelse med de kommuninvånare som inte bor lika centralt.

Gator och vägar

Kommunen är rankad etta av 102 kommuner när det kommer till kvalitet på snöröjning och halkbekämpning. Kommuninvånarna har överlag en positiv inställning till hur rent och snyggt det är på torg och trottoarer. Tre av fem kommuninvånare är positiva till standarden på gång- och cykelvägarna. Att jämföra med att två av fem är positiva till kommunens gator och vägar.

Parker och lekplatser

Att invånarna är nöjda med kommunens parker framgår av att sju av tio ställer sig positiva i frågan gällande hur parkerna sköts. Fler än tre av fem har en positiv inställning till hur kommunens lekparkers och lekplatser sköts. Parkerna används främst till att promenera i bland de invånare utan hemmavarande barn. De med yngre hemmavarande barn använder istället parkerna främst till lek och rekreation.

Vatten och avlopp

De allra flesta av Älvkarlebys kommuninvånare har en positiv inställning till kvaliteten på kranvattnet. Andelen kommuninvånare som inte upplevt några störningar i vattenförsörjningen till sin bostad de senaste 12 månaderna är hög. Fler än åtta av tio kommuninvånare har angivit att de inte varit utsatta för några störningar. De som upplevt störningar bor främst i lägenhet.

Avfall och avfallshantering

Kommuninvånarna är överlag positivt inställda till samtliga typer av avfallshantering som denna mätning berör. Närmare nio av tio är positivt inställda till hur hämtningen av avfall vid bostaden fungerar. En lika hög andel anser att de är tillräckligt informerade om hur avfall ska sorteras. Dessutom är tre av fyra kommuninvånare positiva till hur inlämningen av förpackningsmaterial och tidningar fungerar.

Kommuninformation och kommunkontakter

Antalet kontakter med kommunen är generellt lågt. Drygt var femte kommuninvånare har angivit att de varit i kontakt med kommunen i något ärende de senaste 12 månaderna. Av dessa är tre av fem positivt inställda till kvaliteten på sin kommunkontakt.

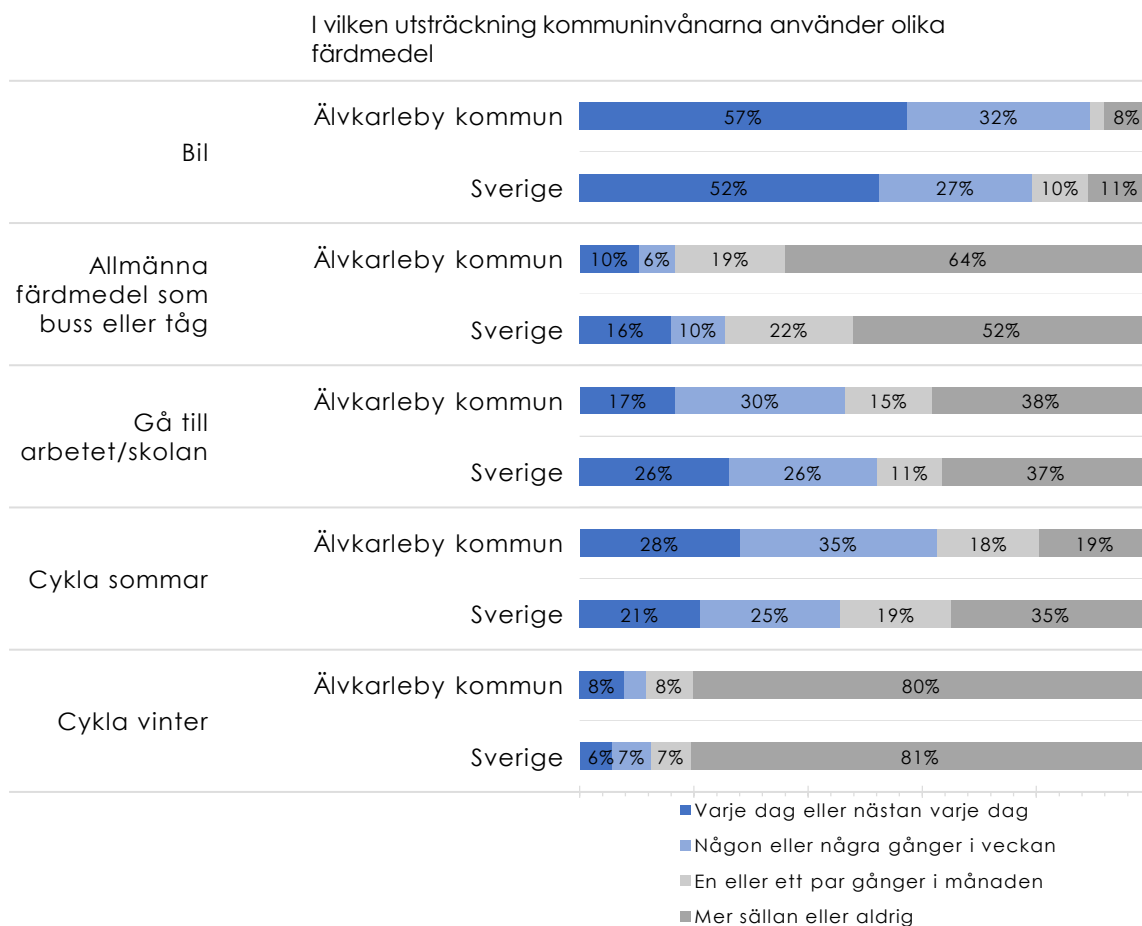

Resande

Resande är en betydande del av människors vardag. Det kan handla om vardagliga aktiviteter som att ta sig till skolan, arbetet, bostaden eller diverse fritidsaktiviteter. Nästan hälften av de bilresor som görs i Sverige är under fem kilometer.¹

Den rekommenderade dagliga fysiska aktiviteten för vuxna är minst 30 minuter. Endast hälften av den vuxna befolkningen i Sverige uppnår denna rekommendation. Att öka exempelvis arbetspendlingen med cykel kan, enligt SKL:s rapport, vara ett sätt för fler att nå den rekommenderade dagliga fysiska aktiviteten.²

Graf 1. Hur kommuninvånarna förflyttar sig

En övervägande majoritet av kommunens invånare är frekventa användare av bil och använder det färdmedlet minst en gång i veckan. Något fler än varannan invånare använder bilen varje eller nästan varje dag. Under sommarhalvåret är det fler än hälften av kommuninvånarna som cyklar minst en gång i veckan, vilket är en högre andel än i Sverige som helhet. Att åka allmänna färdmedel som buss är mindre förekommande i kommunen, endast en av tio använder det färdmedlet varje dag eller nästan varje dag.

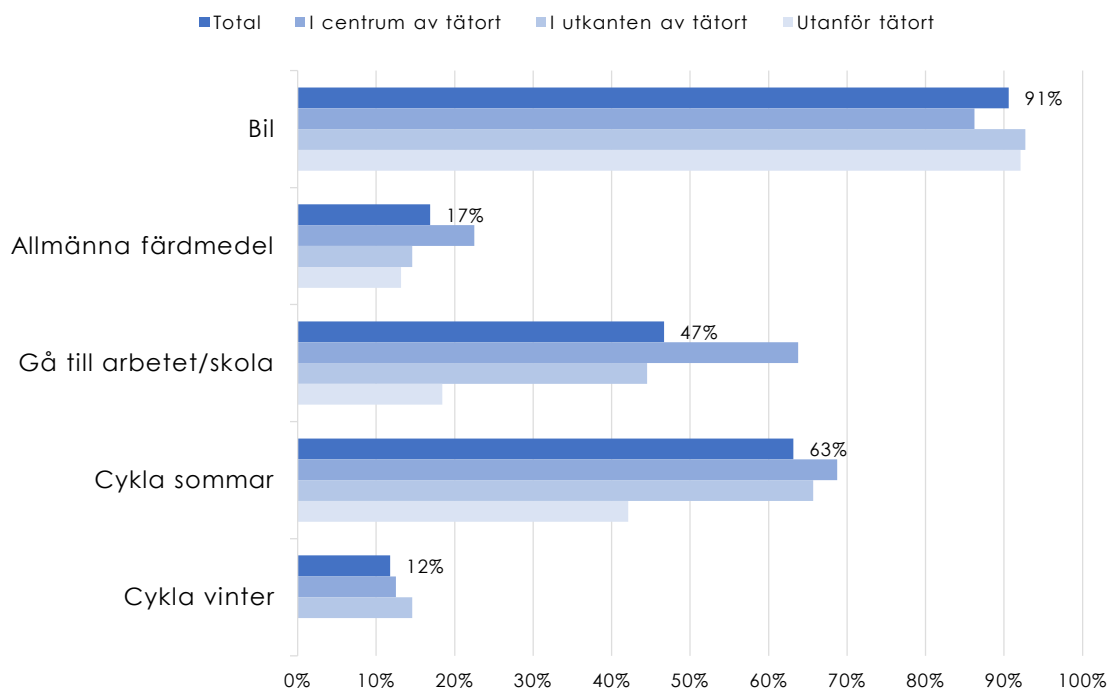
¹ <https://www.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/Planera-och-utreda/planera-person-och-godstransporter/Planera-persontransporter/Hallbart-resande/Resor-till-och-fran-skolan/>

² <https://skl.se/samhallsplaneringinfrastruktur/trafikinfrastruktur/cykeltrafik/okadochsakercykling/arbetspendling.15881.htm>

Resande

Graf 2. Hur kommuninvånarna förflyttar sig – nedbrutet på boende

Det är en högre andel av kommuninvånare som bor utanför eller i utkanten av tätort som ofta använder bilen som färdmedel än de som bor i centrum av tätort. Det är en högre andel kommuninvånare som bor i centrum av tätort som promenerar året runt eller cyklar på sommarhalvåret i jämförelse med de som inte bor lika centralt.

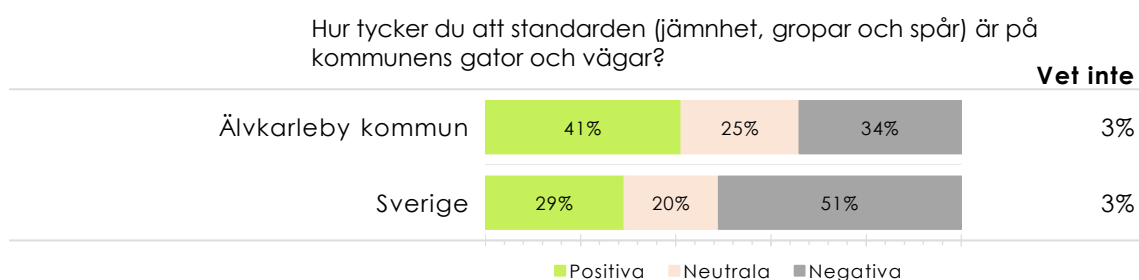

Gatu- och vägstandard

För att nå en god tillgänglighet för alla är det av betydelse att gator och vägar håller en god standard för bilar, cyklister och fotgängares framkomlighet. Det är därför viktigt att underhålla vägarna så att de är framkomliga och säkra året om. Ett bristande underhåll kan leda till onödiga kostnader och dyra åtgärdsprogram.³

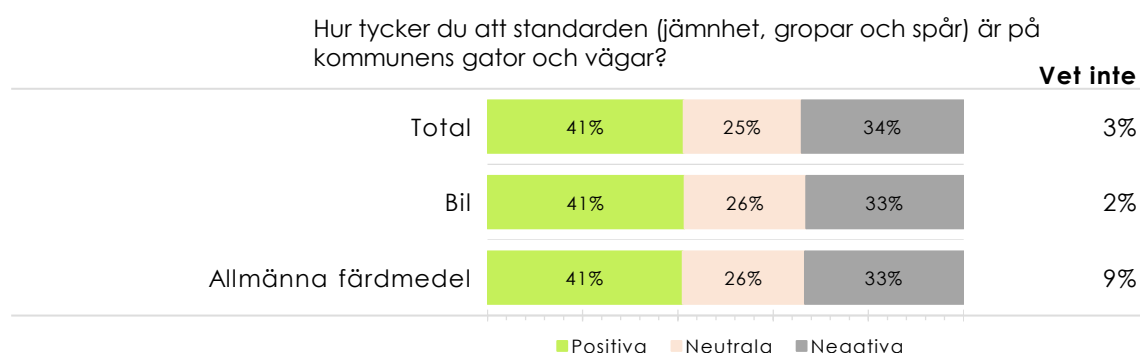
Det svenska vägnätet utgörs av cirka 61 000 mil vägar, vilka är fördelade mellan enskilda, statliga och kommunala gator och vägar. Enskilda vägar utgör den större delen av det svenska nätverket (ca 46 900 mil eller 77 procent) följt av statligt allmänna vägar (ca 9850 mil eller 16 procent) och därefter kommunala gator och vägar (ca 4280 mil eller sju procent). En liten del av våra enskilda vägar (ca 7500 mil) blir statligt finansierade med kompletterande hjälp från kommunerna (ca 1500 mil). Det kan finnas frågetecken hos kommuninvånarna om vilka vägar som kommunen ansvarar för och inte.⁴

Graf 3. Inställning till standard på gator och vägar

Kommunens invånare är i lägre grad negativt inställda till standarden på kommunens gator och vägar i jämförelse med det nationella jämförelsevärdet. Fyra av tio kommuninvånare ställer sig positiva till standarden på kommunens gator och vägar medan endast tre av fyra invånare ställer sig positiva i Sverige som helhet.

Graf 4. Inställning till standard på gator och vägar – nedbrutet på färdmedel

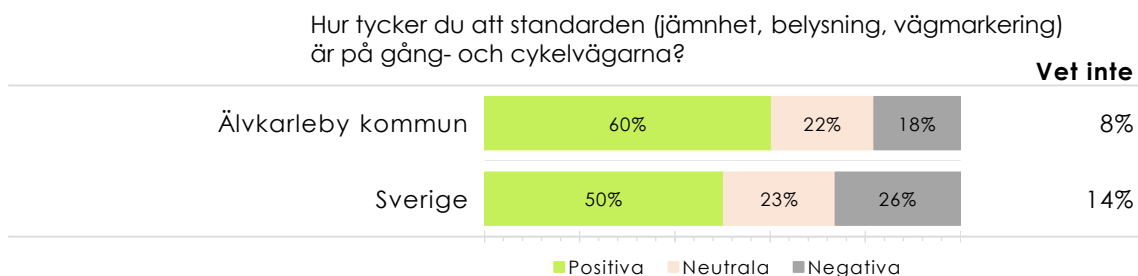
Upplevelsen av kommunens standard på gator och vägar skiljer sig inte mellan de som använder sig av bil eller de som använder sig av allmänna färdmedel. Notera att nedbrytningsgruppen ”Bil” bygger på fler svar än nedbrytningsgruppen ”Allmänna färdmedel”.

³ https://www.trafikverket.se/contentassets/d4d052c6bd96414fbf9509f9ae7a3fcc/underhallsplan-2017-2020_17_03_28.pdf

⁴ <https://skl.se/samhallsplaneringinfrastruktur/trafikinfrastruktur/drifunderhall.291.html>

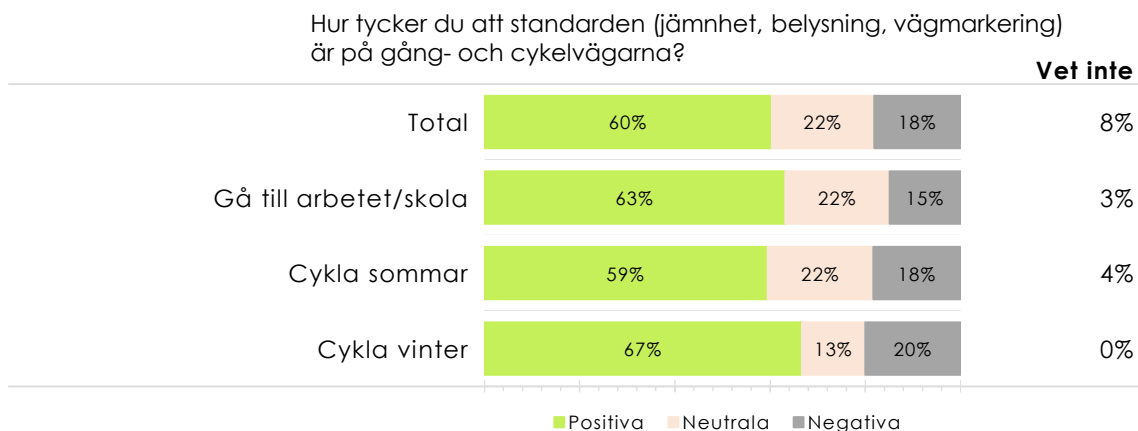
Gatu- och vägstandard

Graf 5. Inställning till standard på gång- och cykelvägar

Kommuninvånarna är betydligt mer positivt inställda till standarden på gång- och cykelvägarna i jämförelse med standarden på gator och vägar. Kommuninvånarna är i högre grad positiva gentemot standarden på gång- och cykelvägar i jämförelse med Sverige som helhet.

Graf 6. Inställning till standard på gång- och cykelvägar – nedbrutet på färdmedel

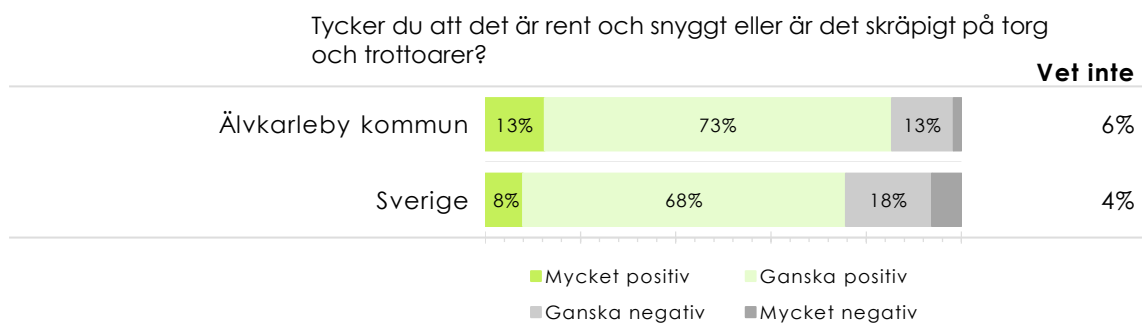

Vid nedbrytning på färsätt framkommer inga större skillnader mellan de olika nedbrytningsgrupperna. Andelen positivt respektive negativt inställda följer samma mönster. Notera att nedbrytningsgruppen "Cykla vinter" baseras på färre svar än övriga två nedbrytningsgrupper.

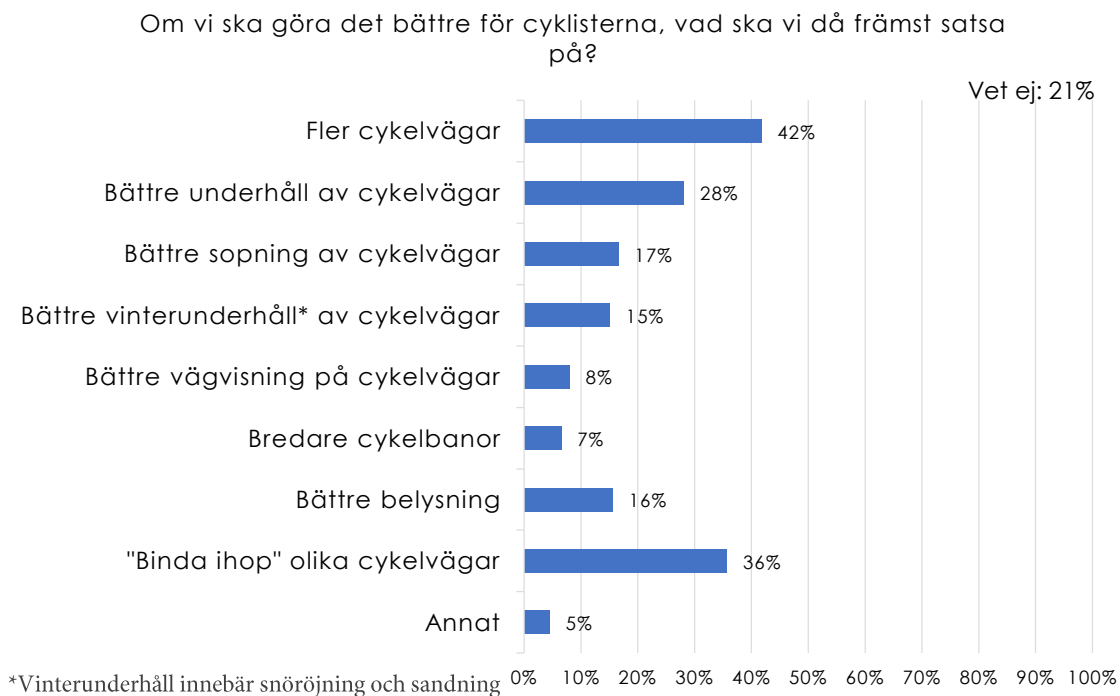
Gatu- och vägstandard

Graf 7. Andel som upplever torg och trottoarer som rena och snygga

Att de flesta kommuninvånare tycker att det är rent och snyggt på torg och trottoarer visas av att fler än åtta av tio kommuninvånare har en positiv upplevelse. Kommuninvånarna är i högre grad positiva i jämförelse med Sverige som helhet. Det är en av tio kommuninvånare som är negativt inställda till skötseln av torg och trottoarer.

Graf 8. Prioritering vid förbättring för cyklisterna

Det är ett flertal satsningar som kommuninvånarna vill se om kommunen skulle göra det bättre för cyklisterna. De vill främst satsa på fler cykelvägar, följt av bättre underhåll av cykelvägarna och att binda ihop olika cykelvägar.

Snöröjning och halkbekämpning

Snöröjning och halkbekämpning är centralt för att fordon, cyklister och fotgängare ska ta sig fram tryggt, säkert och i tid. Genom ett kontinuerligt underhåll med snöröjning och halkbekämpning reduceras risken för fallolyckor, singelolyckor i trafiken samt underlättar framkomligheten för alla kommuninvånare.⁵

Vinterväghållning är en uppmärksammas arbetsuppgift eftersom den berör de flesta kommuninvånare på ett eller annat vis. Det som utmärker underhållet är att behoven hos olika typer av trafikanter ska tillgodoses under en begränsad tidsperiod.⁶

1
av
102

Positivt inställda till kvaliteten på snöröjning och halkbekämpning

Kommunen ligger i en jämförelse med samtliga deltagande kommuner på placering 1 av totalt 102 över flest positivt inställda kommuninvånare.

Graf 9. Inställning till snöröjning och halkbekämpning

Åtta av tio kommuninvånare är positivt inställda till hur snöröjning och halkbekämpning sköts i kommunen. Resultatet är mycket mer positivt i jämförelse med rikssnittet där drygt fem av tio är positivt inställda.

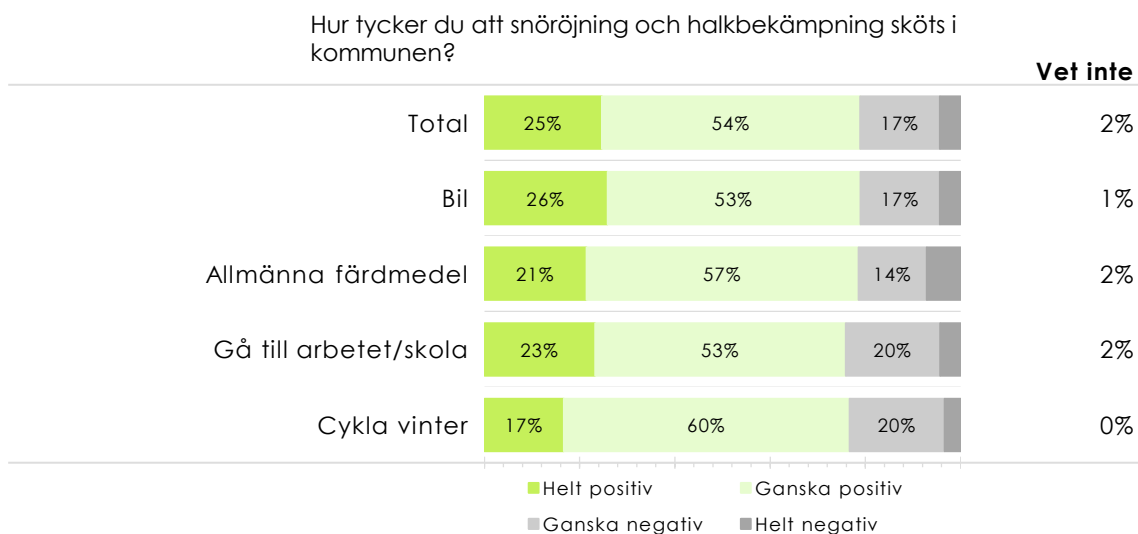
⁵ <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/bristande-snorojning-bakom-fallolyckorna>

⁶ <https://webbutik.skf.se/sv/artiklar/vitt-pa-svart.html>

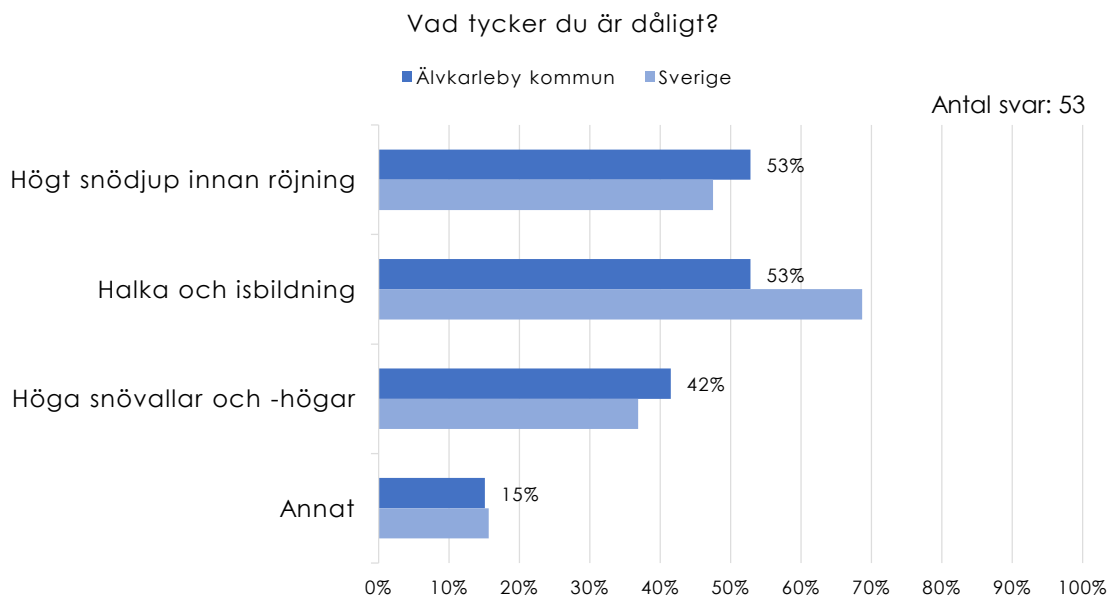
Snöröjning och halkbekämpning

Graf 10. Resenärers inställning till snöröjning och halkbekämpning

Inga större skillnader i kommuninvånarnas inställning till hur snöröjningen och halkbekämpningen sköts går att utläsa när resultatet bryts ned på färd sätt. Samtliga grupper är positivt inställda.

Graf 11. Brister i kommunens snöröjning och halkbekämpning

Av de som är negativt inställda till hur snöröjningen och halkbekämpningen sköts anger varannan kommuninvånare att det är hanteringen av halka och isbildning samt högt snödjup innan röjning som är de två främsta orsakerna till deras missnöje. Det är grunden för missnöje hos kommuninvånare i alla åldrar och är densamma vare sig kommuninvånaren bor i centrum av tätort eller i utkanten.

Parker

Att vistas i parker och andra grönområden har en rad positiva effekter på människors psykiska och fysiska hälsa. Att ha tillgång till välskötta, attraktiva parker och grönområden kan bland annat leda till att människors fysiska aktivitetsnivå ökar och att stressnivån sjunker. Barn som får möjlighet att vistas mycket i grönområden och parker rör på sig mer, är friskare och utvecklar en god koncentrationsförmåga.⁷ Därför menar vi att välskötta och tillgängliga parker är viktiga inslag i stadsmiljön.

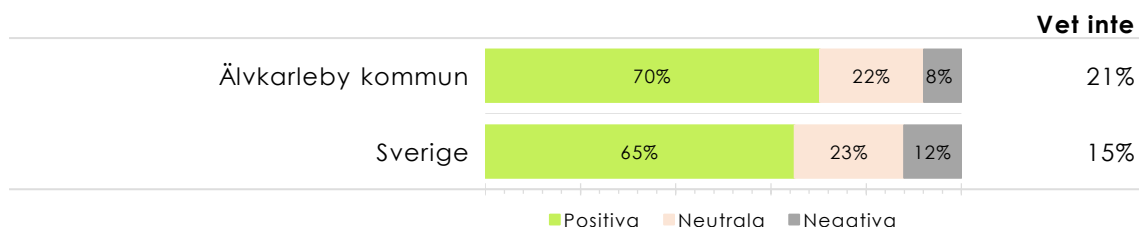
22
av
102

Positivt inställda till skötseln av parker

Kommunen ligger i en jämförelse med samtliga deltagande kommuner på placering 22 av totalt 102 över flest positivt inställda kommuninvånare.

Graf 12. Inställning till skötsel av parker

Hur tycker du att parkerna sköts i kommunen?

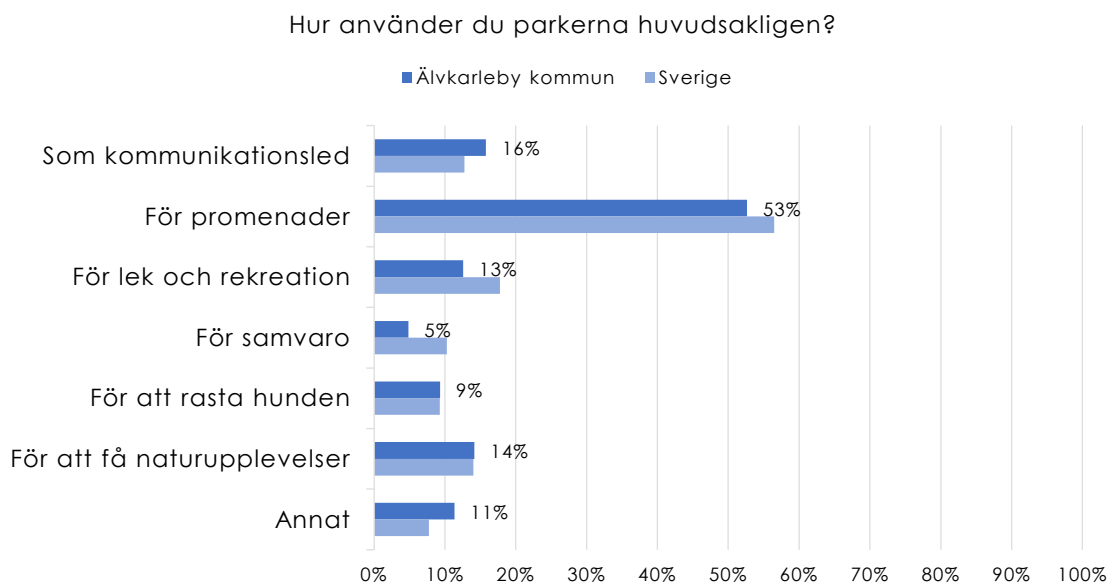

Kommuninvånarna är nöjda med skötseln av kommunens parker. Sju av tio är positivt inställda till hur parkerna sköts i kommunen, vilket är något över rikssnittet. Det är endast ett fåtal kommuninvånare som är missnöjda med hur parkerna sköts. I fritextsvaren kopplade till frågan om vad kommunens parker brister i anses det inte finnas särskilt många parker i kommunen, vilket kan vara en möjlig orsak till det stora bortfallet på 21 procent som inte har haft en åsikt i frågan.

⁷ <https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/f5981a14af284331aa957f724bbdbc4/r2009-2-gronomraden-for-fler.pdf>

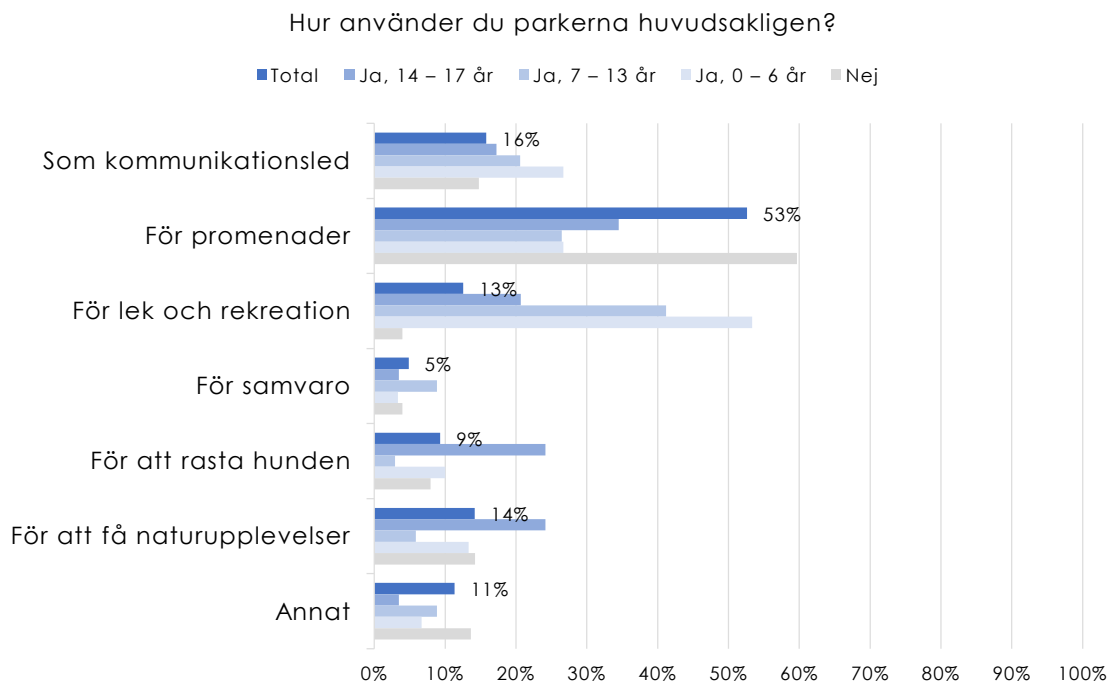
Parker

Graf 13. Vad parkerna används till

Fler än hälften av kommuninvånarna använder parkerna för att ta promenader. Därefter uppges parkerna användas för att få naturupplevelser och i tredje hand för lek och rekreation. Endast fem procent uppges att parkerna används för samvaro vilket är hälften av jämförelsevärdet för Sverige.

Graf 14. Vad parkerna används till – nedbrutet på hemmavarande barn eller ej

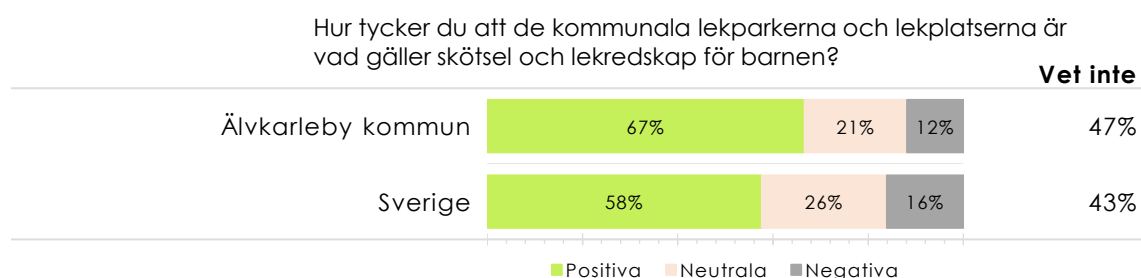

Hur kommuninvånarna använder sig av parkerna varierar beroende på om de har hemmavarande barn eller inte. Det är främst kommuninvånare med äldre barn eller helt utan hemmavarande barn som använder parkerna för att ta promenader. Kommuninvånare med hemmavarande barn i åldrarna 0-6 år använder istället parkerna huvudsakligen för lek och rekreation.

Lekplatser och lekparker

Utbudet av stillasittande underhållning, exempelvis dator-, TV- och surfplattspel, är större nu än någonsin tidigare. Eftersom forskningen är enig kring att regelbunden fysisk aktivitet har en rad goda effekter på vår psykiska och fysiska hälsa är det viktigt att skapa attraktiva miljöer för fysisk aktivitet. Tillgång till lekplatser kan öka den fysiska aktiviteten hos både äldre och yngre barn, vilket enligt Folkhälsomyndigheten innebär att välskötta och tillgängliga lekplatser kan ses som en utmärkt investering i den framtida folkhälsan.⁸

Graf 15. Inställning till skötsel och lekredskap för barnen

De flesta kommuninvånare är positivt inställda till de kommunala lekparkerna och lekplatserna. Notera att 47 procent av kommuninvånarna har valt att inte ta ställning i frågan genom att svara ”vet inte”, vilket kan bero på att de inte besökt kommunens lekparker och lekplatser på senare tid.

⁸ https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/037746938f944e588e56ffe486744a6a/r200833_barns_miljoer_for_fysisk_aktivitet_webb.pdf

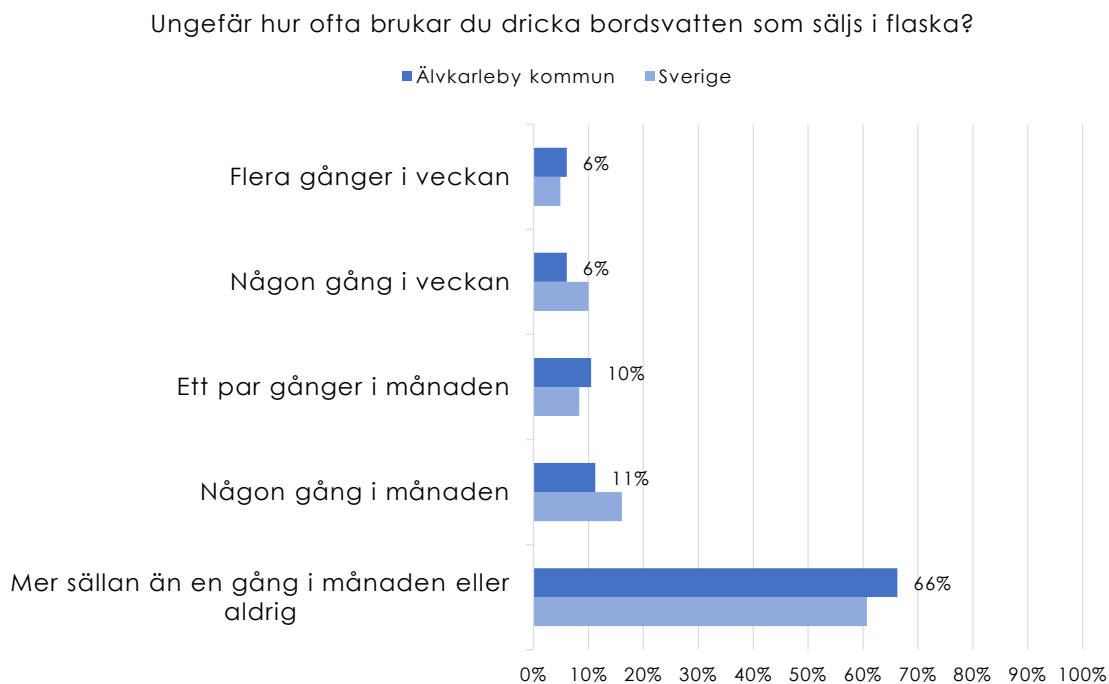
Bostäder med kommunalt vatten

Oavsett om ett hushåll är anslutet till kommunalt eller enskilt vatten så konsumerar vi samma vatten som våra förfäder gjorde. Vatten kan aldrig förbrukas – det cirkulerar i ett evigt kretslopp där vi lånar, använder och hanterar det för kommande generationer.⁹

Kommunala vattenverk producerar nästan 900 miljarder liter dricksvatten per år och som ett genomsnitt använder vi ungefär 140 liter vatten per person och dygn. Det är dock inte bara mängden vatten som vi använder som kan skapa problem, utan även vad som hamnar i vattnet när vi spolat ner det i avloppet. Det som spolas och sköljs ned i avloppet kan påverka vår miljö, hälsa samt den framtida vattenkvaliteten negativt.¹⁰

97 procent av kommunens invånare är anslutna till kommunalt vatten. De invånare som inte är anslutna har inte besvarat frågorna i detta avsnitt.

Graf 16. Andel kommuninvånare som dricker bordsvatten som säljs i flaska

Kommuninvånarna är inte storkonsumenter av bordsvatten som säljs på flaska. Det vanligaste både i kommunen och i Sverige som helhet är att kommuninvånarna dricker bordsvatten mer sällan än en gång i månaden eller aldrig. Det är endast sex procent av kommuninvånarna som dricker bordsvatten flera gånger i veckan.

⁹ <http://www.svenskvatten.se/fakta-om-vatten/vattnets-kretslopp/>

¹⁰ <http://www.svenskvatten.se/fakta-om-vatten/dricksvattenfakta/>

12
av
102

Positivt inställda till kranvattnets kvalitet

Kommunen ligger i en jämförelse med samtliga deltagande kommuner på placering 12 av totalt 102 över flest positivt inställda kommuninvånare.

Graf 17. Inställning till kranvattnets kvalitet

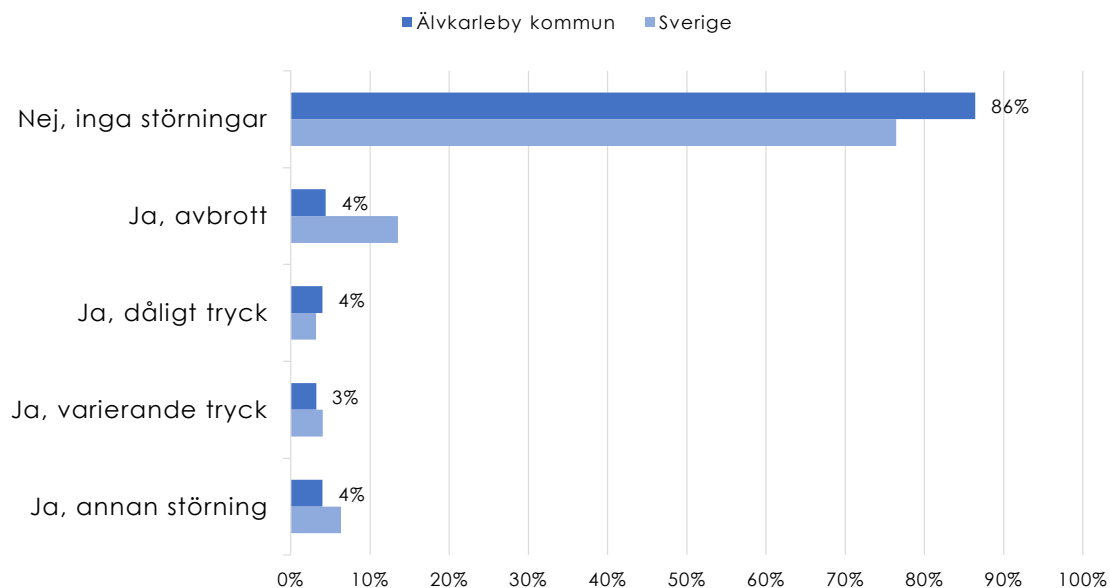
Vad tycker du om kvaliteten på kranvattnet?

De allra flesta är positivt inställda till kranvattnets kvalitet, inom kommunen specifikt och inom Sverige generellt.

Graf 18. Utsatt för störning i vattenförsörjning

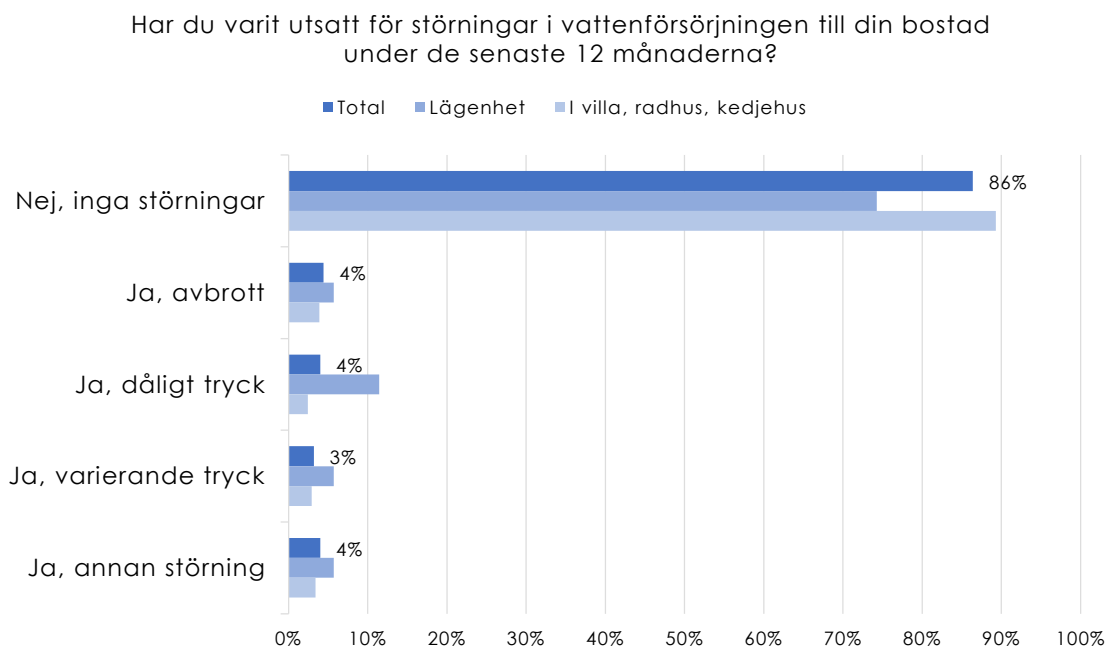
Har du varit utsatt för störningar i vattenförsörjningen till din bostad under de senaste 12 månaderna?

De flesta av Älvkarlebys kommuninvånare har inte varit utsatta för störningar i vattenförsörjningen till sin bostad under de senaste 12 månaderna, där kommunen ligger tio procent över jämförelsevärdet Sverige.

Bostäder med kommunalt vatten

Graf 19. Utsatt för störning i vattenförsörjning – nedbrutet på boendeform

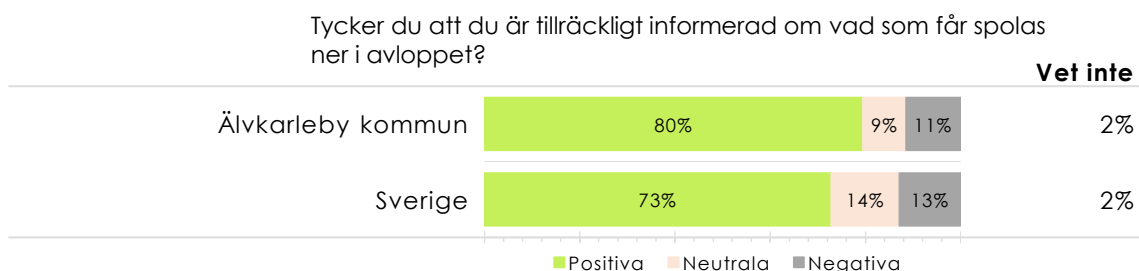

Oberoende av om kommuninvånarna bor i lägenhet eller villa, radhus, kedjehus har de flesta inte varit utsatta för störningar i vattenförsörjningen till sin bostad de senaste tolv månaderna. En högre andel av kommuninvånare som bor i lägenhet upplever att de har haft dåligt tryck i jämförelse med de som bor i villa, radhus eller kedjehus. Det är en högre andel som bor i villa, radhus, kedjehus som inte upplevt några störningar.

Avlopp

Att våra avlopp fungerar och kan leda bort avloppsvatten på ett effektivt sätt är betydande för vår personliga hälsa och hygien. Ett välfungerande avloppssystem gör det möjligt för vårt grundvatten, våra sjöar, och vattendrag att hållas giftfria för att klara nationella miljökvalitetsmål. Det är därför extra viktigt att vara eftertänksam när vi spolrar ned saker i våra avlopp.¹¹

Graf 20. Inställning till information om vad som får spolras ned i avloppet

En övervägande majoritet, åtta av tio kommuninvånare tycker att de är tillräckligt informerade om vad som får spolras ned i avloppet, vilket ligger något högre än jämförelsevärdet Sverige.

¹¹ <https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Avlopp/>

Avfall

En stor del av våra vardagliga aktiviteter, som maten vi äter eller tillverkningen av de produkter vi använder, förbrukar resurser och skapar avfall. Vid 2030 beräknas avfallsmängderna i Sverige att fördubblas om vi inte förändrar våra vanor.¹² Även om människor har en positiv inställning till källsortering kan det finnas vissa hinder, exempelvis osäkerhet kring hur vissa avfall ska sorteras eller var det kan lämnas in. Naturvårdsverket menar därför att det är viktigt att den vardagliga källsorteringen är enkel, tydlig och att det finns information som hjälper oss att hantera våra avfall rätt.¹³

Graf 21. Inställning till hämtning av hushållsavfall

Kommuninvånarna upplever att hämtningen av hushållsavfall fungerar bra i Älvkarleby kommun. Närmare nio av tio kommuninvånare är positivt inställda till hämtningen av hushållsavfall vid sin bostad. Eftersom det är så pass få kommuninvånare som är negativt inställda i frågan redovisas inte vad dessa svarat på följdfrågan gällande vad de är missnöjda med gällande hämtningen.

¹² <https://naturvardsverket.se/Documents/publikationer6400/978-91-620-6744-1.pdf?pid=19807>

¹³ <https://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer6400/978-91-620-6523-2.pdf>

Återvinning

En återvinningscentral kan ha olika namn i olika kommuner, men är oftast en bemannad insamlingsplats. Där har kommuninvånaren möjlighet att lämna in sådant som ej skall slängas bland vanligt avfall. Det kan exempelvis vara elektronik, däck, färg, bekämpningsmedel, batterier med mera. De 580 återvinningscentralerna som finns i Sverige får årligen 27 miljoner besök.¹⁴

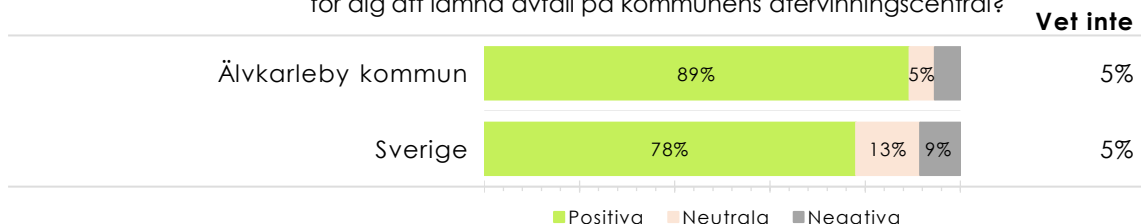
6
av
102

Positivt inställda till kommunens återvinningscentral

Kommunen ligger i en jämförelse med samtliga deltagande kommuner på placering 6 av totalt 102 över flest positivt inställda kommuninvånare.

Graf 22. Inställning till kommunens återvinningscentral

Är du på det hela taget nöjd eller missnöjd med hur det fungerar för dig att lämna avfall på kommunens återvinningscentral?

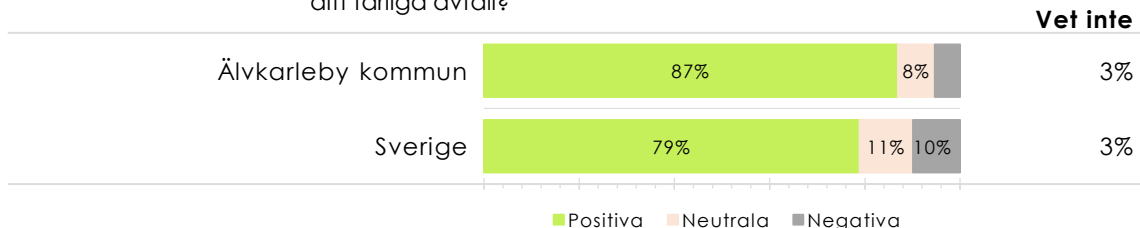
Att kommuninvånarna är nöjda med hur det fungerar för dem att lämna avfall vid kommunens återvinningscentral blir tydligt då de flesta kommuninvånare, närmare nio av tio, är positivt inställda. Resultatet visar att Älvkarlebys kommuninvånare är något mer nöjda i jämförelse med Sverige som helhet.

Farligt avfall

Farligt avfall är avfall som eventuellt kan utgöra en risk för liv och hälsa. Farligt avfall kan i sig själv eller genom kontakt med luft eller vatten vara radioaktivt, frätande, brandfarligt eller liknande. Exempel på farligt avfall är oljerester, bekämpningsmedel och batterier.

Graf 23. Inställning till information gällande inlämnandet av farligt avfall

Tycker du att du är tillräckligt informerad om var du ska lämna ditt farliga avfall?

En övervägande majoritet av kommuninvånarna upplever att de är tillräckligt informerade kring var de ska lämna farligt avfall. Kommunen ligger något över jämförelsevärdet Sverige.

¹⁴ <https://www.avfallsverige.se/avfallshantering/insamling/atervinningscentraler/>

Farligt avfall

Graf 24. Inställning till att lämna farligt avfall

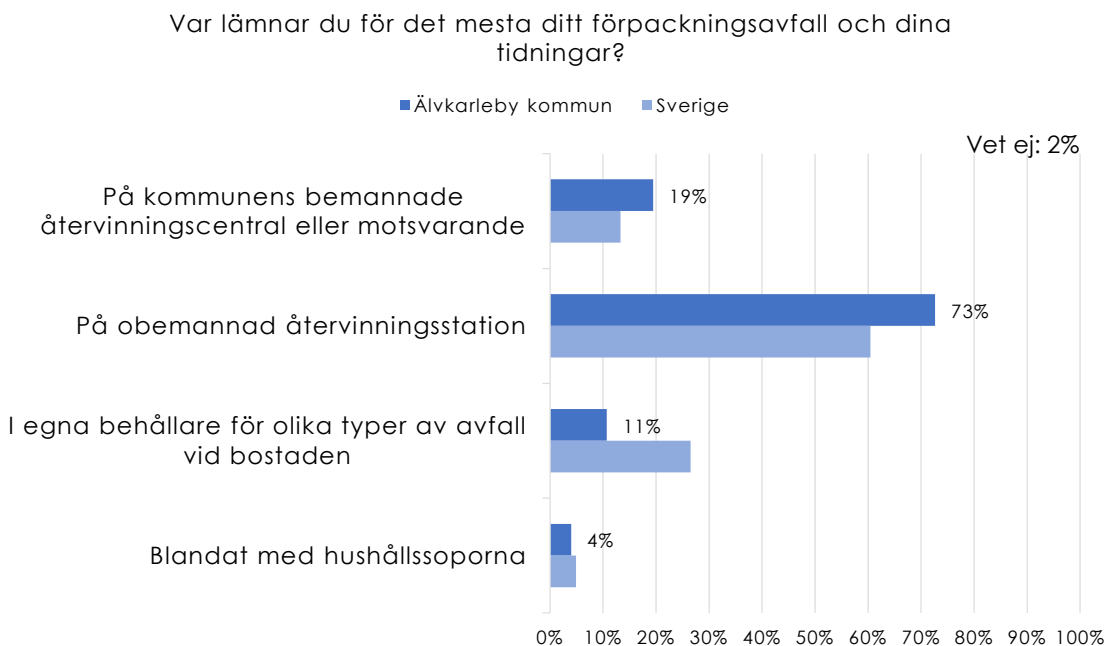

I likhet med föregående fråga kring information om farligt avfall är kommuninvånarna generellt positiva till hur det fungerar att lämna farligt avfall i kommunen. Resultatet liknar det för jämförelsevärdet Sverige.

Förpackningsmaterial och tidningar

Alla de produkter som används för att skydda, omsluta och eller förvara andra produkter i kallas för förpackningsmaterial. Förpackningsmaterial kan bestå av exempelvis olika pappers-, plast- eller metallförpackningar.

Graf 25. Var kommuninvånarna lämnar sitt förpackningsavfall och sina tidningar

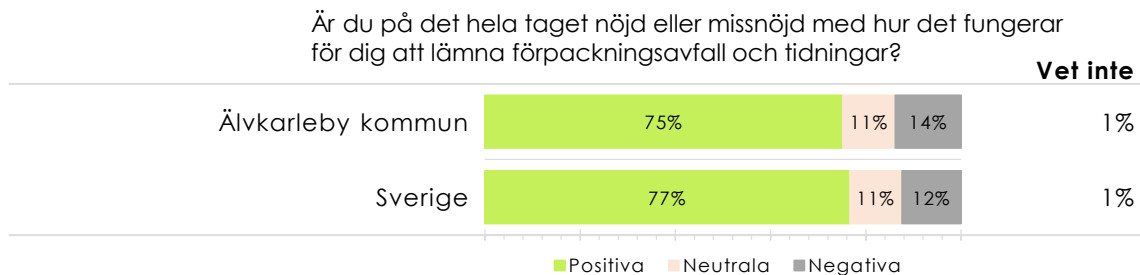

Andelen kommuninvånare som blandar förpackningsavfallet med hushållssoporna är låg både för kommunen och Sverige i stort. Det resultatet kan vara ett tecken på ett väl fungerande system för lämnandet av förpackningsavfall i kommunen. Fler än sju av tio kommuninvånare lämnar för det mesta sitt förpackningsavfall och sina tidningar vid obemannade återvinningsstationer. Endast en av tio uppger att de lämnar avfallet i egna behållare vid bostaden. En något högre andel av de som bor i lägenhet använder egna behållare än de som bor i hus, radhus eller kedjehus.

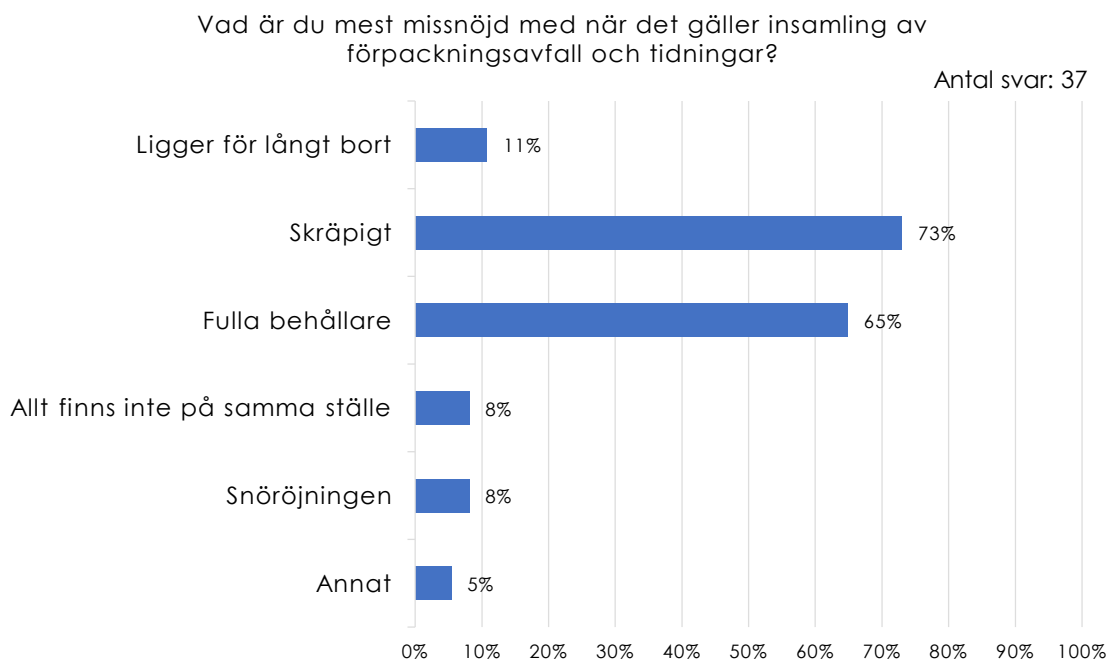
Förpackningsmaterial och tidningar

Graf 26. Inställning till inlämnandet av förpackningsavfall och tidningar

Tre av fyra kommuninvånare är positivt inställda till hur det fungerar för dem att lämna förpackningsavfall och tidningar, vilket ligger i linje med jämförelsevärde Sverige. Notera att en högre andel kommuninvånare lämnar sitt förpackningsavfall på obemannade återvinningstationer och inte på kommunens bemannade.

Graf 27. Brister med inlämnandet av förpackningsavfall och tidningar

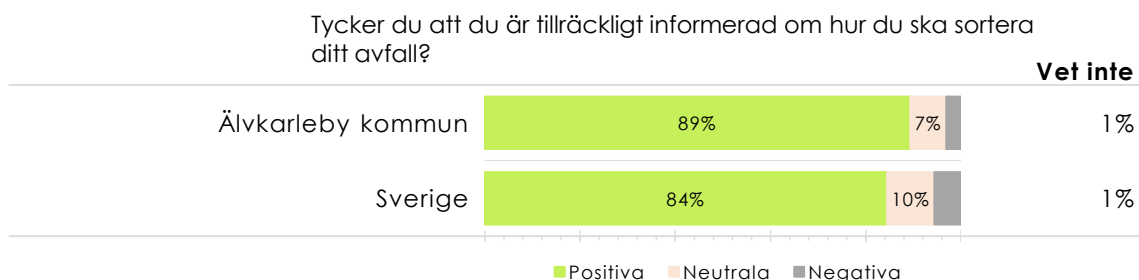
De kommuninvånare som är negativt inställda till inlämnandet av förpackningsavfall och tidningar uppger främst två alternativ som orsaker till deras missnöje. Det ena är att insamlingsplatsen är skräpig och det andra att det är fulla behållare. Notera är att det är ett lågt antal respondenter som har svarat på frågan.

Avfallssortering

I Sverige behandlades närmare 4,8 miljoner ton hushållsavfall år 2017. Mängden avfall delat på hela befolkningen innebar att varje svensk bidrog till 473 kg hushållsavfall under det undersökta året. Detta var en ökning med 2,5% (6 kg per person) i jämförelse med 2016.¹⁵

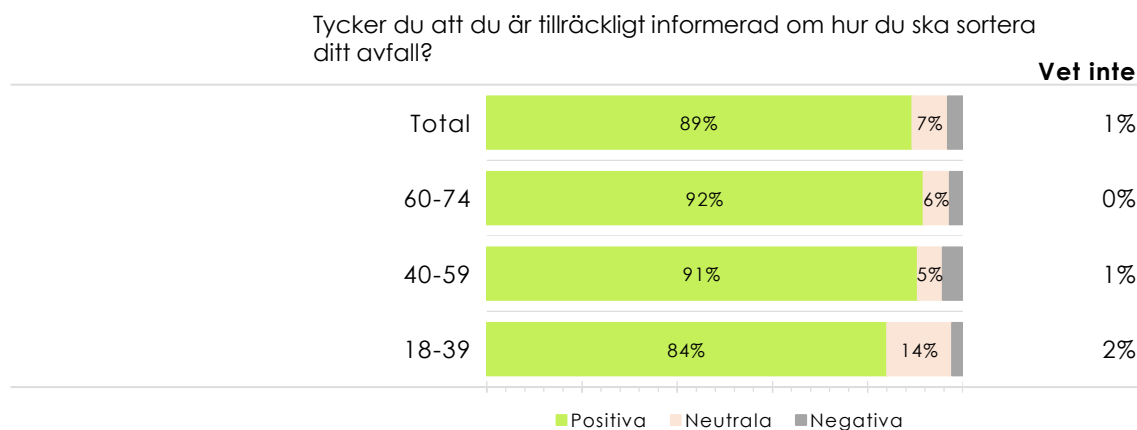
Det finns flera olika system för att hantera avfallssortering. Exempelvis går det att använda separata kärl för matrester och matavfall, eller behållare för elektronik, förpackningar och returpapper, vilket gör att vår avfallssortering hamnar rätt och kan återvinnas.

Graf 28. Inställning till information om avfallssortering

Närmare nio av tio kommuninvånare är positivt inställda till frågan om huruvida de är tillräckligt informerade om hur de ska sortera sitt avfall. En något lägre andel av de som bor i lägenhet upplever att de är tillräckligt informerade kring hur de ska sortera sitt avfall.

Graf 29. Inställning till information om avfallssortering – nedbrutet på ålder

Vid nedbrytning på ålder framkommer inga markanta skillnader i andelen positiva, utan samtliga kommuninvånare oavsett ålder anser sig i hög utsträckning vara tillräckligt informerade om hur avfall ska sorteras.

¹⁵ https://www.avfallsverige.se/fileadmin/user_upload/Publikationer/Svensk_avfallshantering_2018_01.pdf

Kommunkontakt

Medborgardialoger är en dialog mellan en kommuns invånare och beslutsfattare i en viss fråga och har som mål att samla in åsikter och idéer för att låta kommuninvånare få sina röster hörda. SKL har sedan 2006 arbetat aktivt med medborgardialoger för att skapa tillit till det demokratiska systemet men även för att utveckla ett hållbart samhälle. Att skapa möjligheter för kommuninvånarens inflytande och delaktighet i det lokala samhällets utveckling har blivit en allt viktigare fråga för både kommuner och regioner.¹⁶

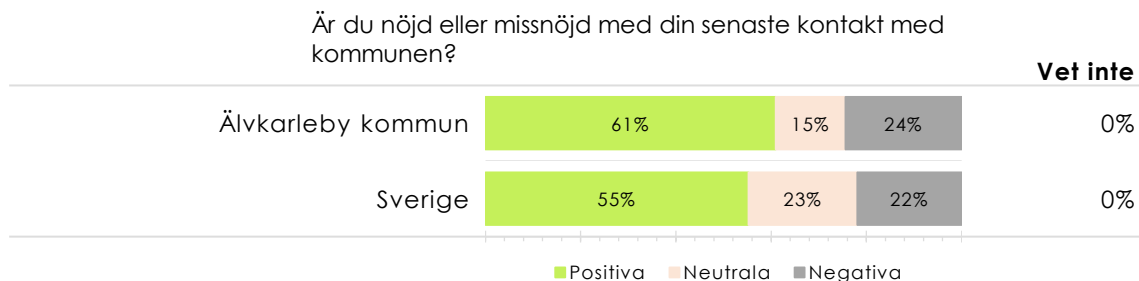
Knappt var femte kommuninvånare har uppgett att de varit i kontakt med kommunen i något ärende som gällde gator/vägar, parker, vatten/avlopp, eller sophämtning/avfallshantering under de senaste tolv månaderna. Resultatet i grafen nedan baseras på deras upplevelser.

9
av
102

Positivt inställda till kvaliteten på kommunkontakt

Kommunen ligger i en jämförelse med samtliga deltagande kommuner på placering 9 av totalt 102 över flest positivt inställda kommuninvånare.

Graf. 30 Inställning till kvaliteten på kommunkontakt

Av de kommuninvånare som varit i kontakt med kommunen är det drygt hälften som är nöjda med sin senaste kontakt. Det ligger i linje med resultatet för Sverige som helhet. Notera är att det är ett lågt antal respondenter som har svarat på frågan, vilket kan leda till större variation i svaren.

¹⁶ <https://skl.se/demokratiledningstyrning/medborgardialogdelaktighet.371.html>

BAKGRUNDSINFO

Bakgrundsinformation

	Procent	Antal svar
Boendeform		
I villa, radhus, kedjehus	82%	212
Lägenhet	15%	38
Annat	3%	7
Bas		257
Bosätt		
I centrum av tätort	31%	81
I utkanten av tätort	53%	138
Utanför tätort	15%	39
Bas		258
Hemmavarande barn under 18 år		
Nej	73%	187
Ja, 0 – 6 år	12%	30
Ja, 7 – 13 år	14%	35
Ja, 14 – 17 år	12%	30
Bas		255
Kön		
Man	49%	127
Kvinna	51%	130
Bas		257
Ålder		
18-39	17%	45
40-59	38%	99
60-74	42%	109
Okänt	2%	6
Bas		259